

# Voet tussen de deur

Kindermisbruik is voor Officier van Justitie Pascale Bruinen, zelf ook moeder, 'part of the job'. Maar wat doet het met je als je tijdens een huiszoeking spullen vindt die duiden op een ongezonde belangstelling voor de kinderen in huis?

door Pascale Bruinen

De dwingende ringtoon van mijn telefoon voorspelt niet veel goeds. De zedenpolitie is aan de lijn: we moeten een huis doorzoeken op kinderpornografisch materiaal. Mogelijk zijn de eigen jonge dochters misbruikt. Ik bel de rechter-commissaris die toestemming geeft voor de huiszoeking. Eerst hebben we een briefing op het politiebureau. Daar worden we bijgepraat over de situatie. Hoeveel kinderen wonen er? Zijn er huisdieren aanwezig of misschien een agressieve hond? Wat weten we over de bewoners? Zijn ze bijvoorbeeld al eerder veroordeeld voor een soortgelijk delict? Is er informatie dat er mogelijk wapens in huis zouden kunnen zijn?

## Na een minuut of twintig zijn we er.

Het betreft een kleine maar nette volksbuurt. Bij het rijtjeshuis waar wij moeten zijn, liggen twee roze kinderfietsen in het betegelde voortuintje. Een driewieler staat voor de voordeur. Omdat zich inmiddels ook een paar patrouillewagens bij ons hebben gevoegd, trekken we nogal de aandacht. Bij de burens aan de overkant zie ik de gordijnen voor de ramen bewegen. We stappen uit en bellen aan. Een vrouw opent de voordeur voorzichtig op een kier. Ze heeft een sigaret in haar hand en een ongeveer tweejarig jongetje aan haar

been. Hij draagt een verschoten pyjama en is op blote voetjes. De rechter-commissaris legitimeert zich. Kort vertelt hij met welk doel we hier zijn en stapt naar binnen. Ik volg in zijn kielzog.

Moeder, die er een stuk ouder uitziet dan haar kalenderleeftijd van 28 jaar aangeeft, roept verontwaardigd dat zij niks afweet van "vieze kinderplaatjes" en gaat ons voor naar de kleine woonkamer. Binnen is de lucht dik en muf. Alle ramen zitten potdicht en de asbakken zijn overvol. In een hoekje van de kamer staat een kooi met twee cavia's. Ik ruik ze al voor ik ze zie. Inmiddels is de vader des huizes naar beneden gekomen. Hij oogt een stuk jonger dan zijn vrouw, en excuseert zich voor zijn kapotte trainingsbroek en gerafelde mouwloze hemdje. "Als ik geweten had dat ik zulk hoog bezoek zou krijgen, had ik me even omgekleed," lacht hij schijnbaar zorgeloos. We leggen hem uit wat de verdenking is,

zeggen dat hij niet verplicht is om te antwoorden en geven aan dat we foto's, films en computers zoeken. Hij ontkent in alle toonaarden en belooft volledige medewerking. Moeder zit intussen te roken aan de salontafel. Haar blik op oneindig. Het lijkt alsof ze zich zelfs niet bewust is van haar zoontje dat de hele tijd aan haar arm trekt en een paar keer vergeefs geprobeerd heeft op haar schoot te klauteren.

## Inmiddels zijn er nog twee kinderen, meisjes van een jaar of vijf en acht,

naar beneden gekomen. Hand in hand kijken ze angstig naar ons; wildvreemde mensen die zomaar in hun huis staan en alle kasten en lades opentrekken. Hun pyjamaatjes zijn veel te klein. Ze hebben ieder een lappenpop vast. De jongste steekt een stukje van de versleten stof van het popje in haar mond en nestelt zich zo dicht mogelijk tegen haar oudere zusje aan op de bank. Ze houden mij scherp in de gaten. Ik hoor dat de politie mij van boven roept. Ik loop de trap op en schrik van de chaos in de piepkleine slaapkamers. Bergen kleding, gewassen en ongewassen door elkaar,

liggen op de grond. Speelgoed ligt overal behalve in de kasten. De bedden zijn vies en onopgemaakt en op de nachtkastjes liggen half opgegeten boterhammen en aangebroken pakjes drinkyoghurt. Ook hier zijn alle ramen en gordijnen dicht. Een politieagente fluistert in mijn oor dat ik een kijkje op de zolder moet gaan nemen. Enigszins ongerust loop ik de smalle, steile zoldertrap op. Ik moet goed kijken waar ik mijn voeten neerzet, want op elke tree ligt wel iets. Als ik boven ben, moet ik het tafereel dat zich voor mijn ogen ontvouwt even verwerken. Een paar meter voor me staat de rechter-commissaris, te midden van bergen kleding, oude computers, toetsenborden en honderden cd-roms. Overal liggen kabels, draden, stekkers, dozen en kisten met onbekende inhoud en allerhande gereedschap. De rechter-commissaris ziet eruit alsof hij het niet meer ziet zitten. Want ja, wat moet je hier nu wel en wat niet in beslag nemen? Vader wordt geroepen en legt uit dat hij als hobby kapotte computers repareert. Vandaar.

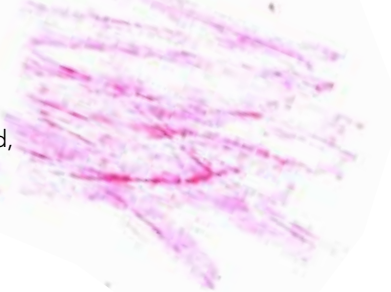
**Mijn ogen dwalen door de redelijk donkere ruimte. Hier zijn geen dakramen** die daglicht of frisse lucht toelaten. Een kale peer aan het plafond is het enige lichtpunt. Ik waad voorzichtig door de zee van computerbenodigdheden, en andere spullen als oude lampenkappen, een paar dekens, stapels tijdschriften, een hobbelpaard, slossen sigaretten en kerstspullen

**‘Als ik geweten had dat ik zulk hoog bezoek zou krijgen, had ik me even omgekleed,’ lacht vader schijnbaar zorgeloos**

richting het achterste deel van de zolder. Daar zie ik, achter een vieze lap die kennelijk dienstdoet als gordijn, een bed staan. De lakens zijn grijs en smerig. Dan valt mijn blik op een lappenpop op het kussen. Ik zoek oogcontact met de politieagente. Ze knikt. Hier, op deze smerige, licht- en luchtarme plek, slaapt een van de dochters. Ik ben geshockeerd, laveer tussen de troep door en loop de trap af. Ik roep de agente bij me en geef aan dat er onmiddellijk een zorgmelding moet worden opgemaakt voor alle drie de kinderen. Dat betekent dat Bureau Jeugdzorg een onderzoek gaat instellen. Er zijn helaas meer dan voldoende alarmsignalen: mogelijk pedagogische en affectieve verwaarlozing, mogelijk misbruik en onhygiënische omstandigheden. We nemen de in gebruik zijnde computers, foto- en filmapparatuur, een selectie cd-roms en usb-sticks mee voor verder onderzoek. Later blijkt dat op de in beslag genomen spullen geen kinderporno staat naar definitie van de wet. Gelukkig maar. De aard van de onderzochte foto's – opvallend veel naaktfoto's en dan niet alleen in de gebruikelijke context van een leuk fotootje als de meisjes in bad zitten – duidt echter wel op een ongezonde belangstelling van een vader voor zijn dochters. Maar een die vooralsnog niet strafbaar is.

**Hoewel geen ronde strafzaak**, is dit wel een mooi voorbeeld van de zogenaamde ketensamenwerking: de nauwe samenwerking tussen partners binnen het strafrecht zoals

**‘De kooi met cavia's ruik ik al voor ik hem zie'**



in dit geval de politie, het Openbaar Ministerie, de rechter-commissaris, Bureau Jeugdzorg en het maatschappelijk werk. Dankzij onze interventie heeft de hulpverlening nu een voet tussen de deur bij dit gezin. Dat biedt de samenleving een kans om tijdig in te grijpen, voordat er echt akelige dingen gebeuren. En dat is in ieders belang, dat van de kinderen voorop.

**Als ik 's avonds tegen een uur of tien thuiskom, ben ik bekaf** door de achtbaan van alle zintuiglijke indrukken en emoties. Ik steek mijn hoofd om de deur van de kamer van dochterlief, die zich tussen allemaal kussens op haar bed genesteld heeft. Ze kijkt op van haar laptop. "Hé mam, hoe was het?" "Niet zo goed, om eerlijk te zijn." Bij het zien van haar bezorgde gezichtsuitdrukking, duw ik haar net iets te stevig tegen me aan en aai haar over haar haren. Als ik haar loslaat, kijkt ze me onderzoekend aan. "Je ziet er afgepeigerd uit." "Dank je. Tja, zo voel ik me ook." "Dan was het erg, iets met kinderen zeker?" Nu is het mijn beurt haar extra goed te bekijken. "Ja, inderdaad. Hoe weet je dat?" "Dat voel ik gewoon. Jij bent altijd zo gevoelig als het om kinderen gaat, toch?" Ze raakt me recht in mijn hart met haar intuïtieve inzicht. "Ja, en dat is maar goed ook. Zeg het me als de dag komt dat ik dat niet meer ben, dan zal ik meteen ander werk gaan zoeken." Ze werpt me een ietwat spottende blik toe. "Dan blijf je dus tot en met je pensioen officier van justitie." Zou het? 